

Oude Knokkenaars

Vital Pauwaert 1858-1934

door Danny Lannoy

Vital Pauwaert was een gekend vooroorlogs figuur te Knokke. Vital en zijn echtgenote Melanie Baes waren één van de eerste «baigneurs» op het Knokse strand. In 1938 werden ze gehuldigd voor het 50 jaar uitbaten van hun strandconcessie. Dit wil zeggen dat ze in 1888 gestart waren.

In 1887 telde men reeds een drietal badkarhouders, zijnde Louis Vermeille, Constant Debrock en Richard Lingier.

Een document uit 1892 van het kantoor der belastingen, gevestigd te Ramskapelle, vermeldt dat Vital Pauwaert belasting diende te betalen voor vier badkarren.

Volgens mondelinge overlevering ontstond er een geschil met Van Bunnan over een tent van Pauwaert, die in de duinen stond waar in 1890 het *Grand Hôtel de Knokke* moest gebouwd worden.

Vital huwde op 8 januari 1890 met Melanie Baes (geboren Knokke, 21.1.1867 / overleden Knokke, 20.10.1950), dochter van Jan Baes en Rosalie Vermeire. Het echtpaar kreeg 10 kinderen (zie Cnoc is Ier, jaargang 2000, nr. 37, blz. 61).

Tussen 1890 en 1900 woonden ze in de Peperstraat.

Vital was drie maal drie jaar soldaat geweest ; hij was nochtans uitgeloot maar ging als plaatsvervanger omdat hij daarmee een mooie som geld kon verdienen. Met dit geld kocht hij later een huisje in de Pierslaan.

Uit de geschreven documenten vonden we nog enkele bijzonderheden :

De schoonvader van Vital, Jan Baes, had de vuurtoren helpen bouwen in 1872. De schoonmoeder van Vital, Rosalie Baes-Vermeire overleed op 18 februari 1919, kort nadat haar kleinzoon Jules terugkwam van de IJzer en de bezetting in Duitsland. Hij had de «Slag van Steenokkerzeel» doorstaan zonder gasmasker, maar een jaar lang kon hij met moeite praten. Rosalie had eigenlijk gewacht met sterven totdat haar oudste kleinzoon terugkwam van de Grote Oorlog.

PATENTRECHT.

N° 14.

BESLUIT.

LANDELIJK VAN PATENTRECHT, ALN N° 1° APRIL 1871 TOT DEN 30 JUNI 1871 TOEGE ZIEHET N^o JAAR OEFENEN.

De Bestuurder der directe belastingen, coösten en oeffenen der provincie West-Vlaanderen.

Gezien de patentaanvraag toezegde den 28^{en} June 1870 ten tijde der directe belastingen van *Ramskapelle* door *Jan hooft* van *Ramskapelle*.

Gezien de voorgeschikte gelden door het collegie der zellers:

Uitsien artikel 2, n° 8, § 2° artikelen, der wet van 30 July 1861 (artikel 2 der nu aangevoegde klewsellen);

BESLUIT:

De patentaanvraag van *Jan hooft* van *Ramskapelle* wordt toegestaan. — Dit zal ook volgt op deze voorgeschikte wet gehandeld.

Naam	Soort	Waarde
<i>Verhuurder van de badkarenen</i>	"	"

Vorige maatschappij: *Van der Patinghele*

Uitsien artikel 2, n° 8, § 2° artikelen, der wet van 30 July 1861 (artikel 2 der nu aangevoegde klewsellen).

Datige, den 1^{en} July 1871.

J. P. P.

Akte van het belastingskantoor te Ramskapelle.

Heel zeldzame opname van eind 19de eeuw met enkele zedig geklede dames bij de badkarenen van Vital Pauwaert. Iedere baigneur had toen nog een eigen kleurenpatroon voor zijn badkarenen.

Uit een overzicht van een reeks doopakten en registers van de burgerlijke stand vonden we de voorvaders van Vital, hijzelf werd genoemd naar zijn grootvader.

Gezinstoestand

Gezin Vital Pauwaert en Melanie Baes

Jules (° Knokke, 1.1.1891) x Irma Neyts

Kinderen : - André x Paula Geldhof

          Kinderen : Chantal en Dirk

- Yvonne (+ 1928)

- Hilaire x Lydie Dumon

          Kind : Gerard x Ria Blondeel

Hendrik Bernard (° Knokke, 29.10.1891 / + Knokke, 9.9.1893)

Kamiel Louis (° Knokke, 17.12.1892 / + Knokke, 3.4.1898)

Marie-Magdalena (° Knokke, 21.3.1893)

Robert Hubert (° Knokke, 14.5.1895)

Oscar Georges (° Knokke, 30.11.1896)

Georges Frans (° Knokke, 15.1.1898)

Gerard Frans (° Knokke, 6.9.1899)

Elza (° Knokke, 11.4.1902)

Rachel (° Knokke, 20.2.1905)

Vital was de zoon van :

Lodewijk Jozef PAUWAERT (° Knokke 18.8.1823 / — Knokke 31.3.1882)

x met Amelia Franscisca Gilleman (° Stalhille, 1823)

Werkman

zoon van :

Vitalis-Jacob PAUWAERT (° Dudzele, 10.5.1783 / + Knokke, 10.6.1843)

x 1820 met Anna Pieters (° Dudzele, 1790 / + Knokke, 14.10.1845)

Herbergier, molenaar - Dorpsstraat 10

zoon van :

Jacobus PAUWAERT (° Knokke, 1750 / + Knokke, 1803)

x 1778 met Martha De Bruyckere (° Vlissegem, 1748)

2de huwelijk met weduwe Laurent Vandenbussche
molenaar

zoon van :

Joannes PAUWAERT (° Ramskapelle, 1717)

x 1744 met Amelberga D'Hondt (° Koolkerke, 1727)

zoon van :

Jacobus PAUWAERT (° 1687 / + Knokke, 1749)

x 1716 met Catharina Van Nieuwekercke

De familie Pauwaert komt voor in de doopregisters van halfweg de 17de eeuw, zowel in Dudzele, Ramskapelle als Knokke.

(gegevens destijds verstrekt door kleinzoon Hilaire Pauwaert (° Knokke, 1929 / + Knokke, 1999))

Bijlage : Uittreksels uit akten.

Den 17der maand juli 1749 overleed voorzien van de laatste H. Sakramenten Jakobus PAUWAERT oud 62 jaar. Hij werd den 18 der zelfde maand begraven met een dienst met negen misser.

Hetgeen ik bevestig
A. De Sübbelaere, bedienaar van Croocke
Kinders van Joannes Pauwaert en Amelberge Dhondt

Den 24 april 1760 om elf uur des morgens werd geboren en op 25 gedoopt Joannes wettige zoon van Joannes PAUWAERT oud 43 jaar uit Ramskapelle en Amelberga D'Hondt oud 33 jaar uit Koolkerke echtgen. Waren peter en meter Joannes Paridaen en Isabella Verbrugghe

Hetgeen ik bevestig
Petrus Franciscus Trouweyn, pastoor van Croock

Den 11 febr. 1761 om negen uur des avonds overleed voorzien vd Sakr. en den 14 werd met de hoogste dienst begraven Joannes PAUWAERT oud 44 jaar echtgenoot van Amelberga D'Hondt

Zo is het
pastoor van Croocke

Den 25 novem. 1786 om 10 uur des nachts overleed te Knocke en werd begraven op het kerkhof langs de zuidzijde Joannes PAUWAERT, jongman oud 26 jaar uit Knocke zoon van Joannes PAUWAERT, uit Ramskapelle en Amelberga D'HONDT uit Koolkerke

Zo is het
P. Trouweyn, pastoor van Knocke

1717 Den 4 maart om vijf uur 's avonds werd geboren Joannes Jacobus zoon van Jacobus PAUWAERT en Catharina VAN NIEUWKERCKE, echtgenoten waren peter en meter : Joannes Wielmaker en Jacoba Wulfaert

Zo is het
J.J. DE ROUCK pastoor van Ramskapelle

Den 19 april 1716 deden ondertrouw en den 5 mei 1716 huwden Jacobus PAUWAERT en Cartherina VAN NIEUWKERCKE met als getuigen Julianus Van Riekercke en Joannes Wielmaker

Zo is het
J.J. DE ROUCK pastoor van Ramscapeel

Ten jare 1820 den 16den mei huwden alhier Vitalis-Jacobus PAUWAERT oud 37 jaar, alhier geboren den 10 mei 1783, molenaar, zoon v Jacobus PAUWAERT, alhier overleden den 21 floreal 11ste jaar der fransse republiek (10/5/1803) en van Martha DE BRUYCKERE, molenaarin, oud 73 jaar alhier wonende ter ener zijde en Anna Pieters oud 29 jaar vier maanden, alhier geboren den 30 dec. 1790 diensmeid, dochter van Petrus Pieters, oud 54 jaar werkman en van Anna DE QUEECK, alhier overleden den 29 jan 1816 ter andere zijde
Getekend VJ Pauwaert

De Burgemeester
Thomas Vanden Bussche

Le 21 floreal l'an onze de la répub. française (10/5/1803) à huit heures du matin est décédé ici Jacques PAUWAERT, profession meunier âgé de 53 ans, né à Knocke (sic) fils de Jean Pauwaert et d'Amelberga D'HONDT sur la déclaration à nous faite par Marthe DE BRUYCKER laquelle a dit être l'épouse de Jacques Pauwaert défunt. Marthe De Bruycker a dit ne savoir écrire.
Constaté par moi François FRANCKEN, adjoint de la commune de Dudzele faisant les fonctions d'Officier de L'Etat Civil, soussigné

F.A.J. Francken

Den 10 mei 1783 werd onder voorbehoud gedoopt en is gister hier op het middaguur geboren Vitalis Jacobus, wettige zoon van Jacobus PAUWAERT, oud 33 jaar geboren in Knocke en van Martha DE BRUYCKERE, oud 35 jaar geboren in Vlissegem inwoners van hier. Waren peter en meter Willem GHEYLE, hier woondé en Amelberga D'HONDT wonende in Knocke.
get. Jacobus pauwaert, guilielmus gheyle, amelberga d'hondt

Zo is het J.M. SABLE
pastoor in Dudzele 1783

De 24 jan. 1778 deden ondertrouw Jacobus PAUWAERT en Martha DE BRUYCKERE inwoners van hier met als getuigen Hubertus Fevery en Innocentius De Vos.

Den 3 feb. 1778 voerafgegaan door drie bannen hier, in Knocke en in Ramskapelle sloten het huwelijk Jacobus PAUWAERT en Martha DE BRUYCKERE weduwe van Laurentius Vandenbussche, van hier, voor mij onderschrijvende pastoor en de getuigen Petrus Vandekerkhove en Livinus Cattoor

J.M. SABLE pastoor in Dudzele 1778

Den 12 aug. 1744 sloren voor mij het huwelijk Joannes PAUWAERT en Amelberga DHONDT met als getuigen Jacobus Pauwaert en Josephus Dhondt

Zo is het Petrus MICHIOT pastoor in Koolkerke